

KESKUSTELUALOITE 17/2012 vp

Saattohoidon kehittäminen

Eduskunnan puhemiehelle

Maaliskuussa 2009 peruspalveluministeri Paula Risikon koolle kutsuma asiantuntijaryhmä ehdotti, että saattohoidon koordinaatiotehtävä annettaisiin sairaanhoitopiireille ja osittain suurille kaupungeille. Samalla ryhdyttiin päivittämään hyvän saattohoidon kriteereitä sekä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon välistä työnjakoa sujuvan ja laadukkaan saattohoitopolun varmistamiseksi.

Asiantuntijaryhmän ehdotuksesta Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta (ETENE) selvitti kevään 2009 aikana sairaanhoitopiirien ja suurten kaupunkien saattohoitosuunnitelmien nykytilannetta (Sairaanhoitopiirien ja suurten kaupunkien saattohoitosuunnitelmat, Heini Turkia, Etene 2009). Selvitykseen osallistuneista 19 sairaanhoitopiiristä ja 18 suuresta kaupungista noin puolella oli joko valmis saattohoitosuunnitelma tai laitospohjaiset saattohoito-ohjeet. Hieman yli kolmasosalla kyselyyn vastanneista saattohoidon alueellisen hoitoketjun selvittäminen ja saattohoitosuunnitelman laatiminen oli vireillä. Neljäsosa vastanneista ilmoitti, että saattohoitosuunnitelman laatimista ei ollut valmisteltu lainkaan.

Sosiaali- ja terveysministeriön 3.6.2010 julkaiseman saattohoitosuosituksen (Hyvä saattohoito Suomessa, STM:n julkaisuja 2010:6) mu-

kaan kolmella neljästä sairaanhoitopiiristä ja suuresta kaupungista oli saattohoitosuunnitelma. Suosituksessa korostetaan, että vastuu inhimillisen, ihmisarvoisen ja potilaan itsemääräämisoikeutta kunnioittavan saattohoidon järjestämisestä on sairaanhoitopiireillä ja terveyskeskuksilla. Hoitohenkilökunnalle, saattohoidossa oleville ja heidän omaisilleen saattohoidon epäkohdat, kuten riittämätön kipulääkitys ja potilaan tahdosta piittaamaton kohtelu, ovat edelleenkin tarpeettoman yleisiä.

Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemista sekä sosiaali- ja terveyspalveluita koskevan lain valmistelussa on sivuttu saattohoitoa vain pinnallisesti. Saattohoitoon on viitattu henkilöstön ja hoitotilojen riittävyyden yhteydessä. Tämä ei riitä saattohoidon tason parantamiseksi. Näyttää siltä, että saattohoito on jäämässä kokonaan pois vanhuspalvelulaista. On erittäin tärkeää saada koko maan kattava yhtenäinen saattohoidon polku sekä saattohoitosuunnitelmat ja -ohjeistukset jokaisen kunnan käyttöön viipymättä. Tämän pitäisi näkyä myös vanhuspalvelulaissa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun saattohoidon kehittämisestä.

Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 2012

Arja Juvonen /ps